

ACADEMIA ROMÂNĂ

Institutul de Filologie Română
„A. Philippide”

Asociația Culturală
„A. Philippide”

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL

***Diaspora culturală românească – paradigme lingvistice,
literare și etnofolclorice***

PROGRAM

Iași, 5–7 noiembrie 2009

Joi, 5 noiembrie 2009
Orele 9: 30 – 12: 00

Aula Academiei Române
Filiala Iași
(B-dul Carol I, nr. 8)

DESCHIDEREA LUCRĂRILOR SIMPOZIONULUI

Cuvânt de salut, din partea conducerii Institutului de Filologie Română „A. Philippide”
Cuvânt de bun venit, din partea conducerii Asociației Culturale „A. Philippide”

Prelegeri în plen

Joanna Porawska (Cracovia, Polonia), *Cum să folosim dicționarul bilingv? Necesitatea prezentării diferențelor gramaticale fundamentale între limbi în opera lexicografică*
Elena Prus (Chișinău, Republica Moldova), *Emigrația: grandoarea și mizeria iluziilor*

Orele 12: 00 – 12: 30
Pauză de cafea

*

Orele 12: 30 – 14: 00

LANSĂRI DE CĂRȚI

Halina Mirska Lasota, Joanna Porawska, *Marele dicționar român-polon*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2009. Prezintă **Gabriela Haja (Iași)**.
Cornel Munteanu, *Literatura românilor din Ungaria*, vol. II, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2009. Prezintă **Dan Mănuță (Iași)**.
Carmen-Gabriela Pamfil, *Timotei Cipariu, lingvist și filolog*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2009. Prezintă **Stelian Dumistrăcel (Iași)**.
Dan Mănuță, *Oglinzi paralele*, București, Editura EuroPress, 2008. Prezintă **Emanuela Ilie (Iași), Iulian Costache (București)**.
Wilhelm von Humboldt, *Despre diversitatea structurală a limbilor*. Versiune românească, introducere, notă asupra traducerii, tabel cronologic, bibliografie și indici de **Eugen Munteanu**, Humanitas, București, 2008. Prezintă **Florin-Teodor Olariu (Iași)**.
Cristina Florescu (coordonator), Elena Dănilă, Laura Manea, Marius-Radu Clim, *DTLR^d. Bază lexicală informatizată derivate în -ime și -iște*, Editura Universității „Al.I. Cuza”, Iași, 2008. Prezintă **Stelian Dumistrăcel (Iași)**.
„Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei”, vol. VIII, 2009. Prezintă **Ion H. Ciubotaru (Iași)**.

*

14: 00 – 16: 00
Pauză de masă

Joi, 5 noiembrie 2009
Orele 16: 00 – 19:00

Aula Academiei Române
Filiala Iași
(B-dul Carol I, nr. 8)

FILME DOCUMENTARE

Adina Vuković (București, România) prezintă filmele:

Biblia mea, Biblia ta (documentar difuzat pe canalul TVR 1, în ziua de 19 octombrie 2006);

Cuvintele Cuvântului (documentar difuzat pe canalul TVR 1, în ziua de 14 ianuarie 2007) – invitați: prof. univ. dr. **Teresa Ferro** (Universitatea din Udine, Italia), prof. univ. dr. **Francisca Băltăceanu** (Universitatea din București), cercetător științific principal gradul I dr. **Gabriela Haja** (Institutul de Filologie Română „A. Philippide” din Iași), prof. univ. dr. **Dumitru Irimia** (Facultatea de Litere, Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași), Î.P.S. **Bartolomeu Anania** (Mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului), prof. univ. dr. **Eugen Munteanu** (Facultatea de Litere, Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași), prof. univ. dr. **Stelian Dumistrăcel** (Facultatea de Litere, Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași), prof. univ. dr. **Keith Hitchins** (Universitatea din Illinois, S.U.A.), pr. prof. univ. dr. **Alois Bulai** (Institutul Teologic Romano-Catolic „Sfântul Iosif” din Iași), pr. lect. univ. dr. Tarciziu Șerban (Institutul Teologic Romano-Catolic din București). Regizor muzical: **Michaela Roșu**. Editor de imagine: **Mioara Maftei**. Director de imagine: **Lucian Olteanu**. Realizator: **Adina Vuković**.

Sabina Pop (București, România):
(titlu rezervat)

*

Masă festivă la Restaurantul „Bolta Rece”, începând cu ora 19: 00

Vineri, 6 noiembrie 2009

Orele 9: 30 – 13: 30

SECȚIUNEA DE LINGVISTICĂ

Aula Academiei Române

Filiala Iași

(B-dul Carol I, nr. 8)

Moderator: **Thede Kahl (Viena, Austria)**

Secretar: **Elena Dănilă**

Ioana Jianu (Ploiești, România), **Cristian Linares** (Castellón de la Plana, Spania),

Limbi în contact. Româna – spaniola – catalana în mediul școlar al imigranților din Spania

Nina Cuciuc (Iași, România), *Proiecția dualității lingvistico-culturale în actul autotraductiv al autorului din diasporă*

Sergii Luchkanyn (Kiev, Ucraina), *Bogdan Petriceicu Hasdeu și concepția lingvistică a reprezentanților Școlii lingvistice din Harcov (Kharkiv) (I. Sreznevski, A. Potebnea, P. Zhytetsky)*

Nicoleta Neșu (Cluj-Napoca, România / Roma, Italia), *Limba perfectă în epoca globalizării*

Adrian Poruciuc (Iași, România), *Între **fară** și **sat** – două modele de supraviețuire istorică ale comunităților românești timpurii*

Lumița Hoartă Cărașu (Iași, România), *Interacțiunea mediată controlată. Comportamentul comunicativ al interlocutorilor în talk show-ul românesc actual (invitați – români din diaspora)*

Corina Matei Gherman (Iași, România), *Criza economică și migrația forței de muncă din România*

Discuții

Pauză de cafea: 11: 30 – 12: 00

Pauză de masă: 13: 30 – 16: 00

Vineri, 6 noiembrie 2009

Orele 9: 30 – 13: 30

SECȚIUNEA DE LITERATURĂ

Biblioteca Filialei din Iași a Academiei Române
(B-dul Carol I, nr. 8)

Moderator: **Cornel Munteanu (Baia Mare, România)**

Secretar: **Nicoleta Borcea**

- Aliona Grati, Inga Druță** (Chișinău, Republica Moldova), *Identitatea literară a scriitorilor români aflați „între două lumi”*
- Maria Abramciuc** (Bălți, Republica Moldova), *Bibliotecile sublimite ale poetului Emilian Galaicu – Păun*
- Mihaela Albu** (Craiova, România), *Publicații literare din exilul românesc. Studiu de caz: revista literară „Destin”*
- Dan Anghelescu** (București, România), *Memorie, cultură și semnificații politice și identitare în presa literară a exilului românesc*
- Simona Antofi** (Galați, România), *Nori peste balcoane, jurnalul parizian al Sandei Stolojan, între cronică unei lumi și mărcile feminității auctoriale*
- Doinița Milea** (Galați, România), *Discursul critic ca imagine a unui spațiu cultural culpabilizant – etica neuitării*
- Ana Bantoș** (Chișinău, Republica Moldova), *Scriitori din diaspora. Singularitatea și singurătatea rostirii*
- Cornel Munteanu** (Baia Mare, România), *Literatura memorialistică a românilor din Ungaria*
- Nicoleta Borcea** (Iași, România), *Richard Wagner sau călătoria între „casă” și „acasă”*
- Mihaela Cobzaru** (Iași, România), *Virgil Ierunca și memoria timpului*
- Christina Mițariu** (Timișoara, România), *Nicholas Catanoy – un cetățean universal în căutarea identității*
- Amalia Voicu** (Iași, România), *Peregrinările noului Ulisse la Panait Istrati și Nikos Kazantzakis*
- Șerban Axinte** (Iași, România), *Exil interior și întoarcere imposibilă în opera Gabrielei Adameșteanu*

Discuții

Pauză de cafea : 11: 30 – 12: 00

Pauză de masă : 13: 30 – 16: 00

Vineri, 6 noiembrie 2009
Orele 16: 00 – 19: 00

SECȚIUNEA DE LINGVISTICĂ

Aula Academiei Române
Filiala Iași
(B-dul Carol I, nr. 8)

In memoriam prof. univ. dr. Dumitru Irimia

Moderator: **Eugen Munteanu (Iași, România)**
Secretar: **Florin-Teodor Olariu**

- Eugen Munteanu** (Iași, România), *Dumitru Irimia, in memoriam. O evocare*
Lucia Cifor (Iași, România), *Dumitru Irimia și Dicționarul limbajului eminescian: semne și sensuri poetice*
Cristina Florescu (Iași, România), *Dumitru Irimia și stilistica limbii române*
Thede Kahl (Viena, Austria), *Limba română la rudarii din Grecia și din Bulgaria*
Julia Richter (Leipzig, Germania), *Traducerea ca act intercultural: Lucian Boia în germană*
Cornel Munteanu (Baia Mare, România), *Școala românească din Gyula la 60 de ani*
Ana Borca (București, România), *Promovarea limbii române ca limbă străină: Cine? Unde? Cum?*
Camelia Zăbavă (Craiova, România), *Diaspora și integrarea socioculturală prin prisma antroponimiei*
Iolanda Sterpu (Iași, România / Saint-Etienne, Franța), *Predarea limbii române la Universitatea „Jean Monnet” din Saint-Etienne, Franța*
Rodica Albu (Iași, România), *Românii din Canada între limbi și culturi*
Florin-Teodor Olariu (Iași, România), *Românii din Torino – comportament și atitudini (socio)lingvistice în mediu aloglot*

DISCUȚII

Sâmbătă, 7 noiembrie
Orele 9: 30 – 13: 30

MIGRAȚIE ȘI IDENTITATE

Aula Academiei Române
Filiala Iași
(B-dul Carol I, nr. 8)

Moderator: **Ofelia Mariana Burcea Uță (Madrid, Spania)**
Secretar: **Luminița Botoșineanu**

- Ofelia Mariana Uță Burcea** (Madrid, Spania), *Urme ale spaniolei în româna scrisă. Construcția creativă: „rumañola”*
- Mariana Flaișer** (Iași, România), *Românii și mirajul Italiei*
- Radu Dimitriu** (Iași, România), *Românii din Italia – o radiografie geografică*
- Diego Muñoz Carrobles** (Madrid, Spania), *Analiza sociolingvistică a comunității românești din Madrid*
- Nicoleta Turliuc, Cătălin Turliuc** (Iași, România), *Strategii de aculturație la emigrația românească în Italia*
- Ionel Muntele** (Iași, România), *Mobilitatea geografică a populației în România contemporană*
- Ofelia Ichim** (Iași, România), *Asociațiile românești din Torino: o radiografie actuală*
- Radu Cinpoș** (Londra, Anglia), *Networks and Spaces: Negotiating Social Interplay in Temporary Labour Migration*

DISCUȚII

Pauză de cafea: 11: 30 – 12: 00

Sâmbătă, 7 noiembrie
Orele 9: 30 – 13: 30
SECȚIUNEA DE LITERATURĂ

Biblioteca Filialei din Iași a Academiei Române
(B-dul Carol I, nr. 8)

Moderator: **Dan Mănuță (Iași, România)**
Secretar: **Șerban Axinte**

- Alain Vuillemin** (Paris, Franța), *Quatre témoignages de femmes sur l'univers concentrationnaire roumain, en langue française: **Le Cachot des marionnettes** (1990) de Madeleine Cancicov, **L'évasion silencieuse** (1990) de Lena Constante, **Les Années volées** (1992) d'Oana Orlea et **Les Années de plomb** (2007) par Lelia Trocan*
- Loredana Opăriuc** (Iași, România), *Virgil Ierunca – de la **Albatros** și **Agora la Caete de dor și Europa liberă***
- Alexandra Ciocârlie** (București, România), *Luminile și umbrele exilului*
- Carmen Dărăbuș** (Baia Mare, România/ Universitatea din Novi Sad, Serbia), *Constructe sociale în proza lui Radu Flora. Romanul **Vârtejul***
- Violina Galaicu** (Chișinău, Republica Moldova), *Migrația unor motive muzicale putnene: supoziții și contestări*
- Violeta Tîpa** (Chișinău, Republica Moldova), *Filmul de animație din Republica Moldova: influențe est-vest europene*
- Maria Șlehtițchi** (Bălți, Republica Moldova), *Noi experiențe în literatura română din Basarabia: romanul „fracturiștilor”*
- Nicoleta–Angelica Orlandea** (Brașov, România), *Rădăcinile românești ale dramaturgiei lui Eugen Ionescu*
- Nicoleta Popa Blanariu** (Bacău, România), *Mircea Eliade și Antonin Artaud. O poetică a „noului val” ca teatru ritual*
- Emanuela Ilie** (Iași, România), *Despre maladie, exil și alte alterități în două confesiuni atipice: **Portretul lui M** de Matei Călinescu și **Călătorie. Exil** de Gheorghe Mocuța*
- Maria Zoica Ghițan** (Cluj–Napoca, România), *Pe urmele esențializării devenirii umane (Diaspora culturală românească și reevaluarea modelului Eminescu din perspectiva lui Mircea Eliade, Emil Cioran și Constantin Noica)*
- Sebastian Drăgulănescu** (Iași, România), *Fețele străinătății la Eminescu*

DISCUȚII

Pauză de cafea: 11: 30 – 12:00

Sâmbătă, 7 noiembrie 2009
Ora 13: 30

Închiderea lucrărilor Simpozionului

Aula Academiei Române
Filiala Iași
(B-dul Carol I, nr. 8)

Participanții la Simpozion sunt rugați să aducă volume și publicații reprezentative pentru activitatea lor științifică, în vederea organizării unei expoziții în perioada desfășurării lucrărilor Simpozionului.

Pentru publicarea în volum a lucrărilor Simpozionului, este obligatoriu să prezentați organizatorilor textul listat al intervenției Dvs., însoțit de forma electronică pe CD.

COMITETUL ȘTIINȚIFIC AL SIMPOZIONULUI

VASILKA ALEKSOVA (Bulgaria)
MIRCEA ANGHELESCU (România)
ANA BANTOȘ (Republica Moldova)
ANNA BÓRBELY (Ungaria)
GHEORGHE CARAGEANI (Italia)
DANA DIMINESCU (Franța)
STELIAN DUMISTRĂCEL (România)
SANDA GOLOPENȚIA (S.U.A.)
THEDE KAHL (Austria)
DAN MĂNUCĂ (România)
MICHAEL METZELTIN (Austria)
FERNANDO SÁNCHEZ MIRET (Spania)
CORNEL MUNTEANU (România)
JOANNA PORAWSKA (Polonia)
ADRIAN PORUCIUC (România)
ION TALOȘ (Germania)
LEON VOLOVICI (Israel)

SECRETARIATUL SIMPOZIONULUI

Nicoleta BORCEA (tel. 0741218244)
Luminița BOTOȘINEANU (tel. 0722588768)
Elena DĂNILĂ (tel. 0740763890)
Gabriela HAJA (tel. 0740630358)
Ofelia ICHIM (tel. 0726782665)
Florin-Teodor OLARIU (tel. 0746255512)
Ioana REPCIUC (tel. 0745057023)

Alte telefoane utile: 0332/ 106508 (Institut)